

лити діагностику, запропонувати ефективні методи терапії, розробити технологію рододопомоги, що сприяло зниженню перинатальної захворюваності та смертності. Заслужують на увагу результати досліджень Л. Б. Маркіна з питань планування сім'ї, профілактики та лікування інфекційних захворювань, що передаються статевим шляхом, дитячої гінекології, хірургічної допомоги гінекологічним хворим.

Л. Б. Маркін є автором 350 наукових праць, 320 монографій, підручників і посібників, 17 авторських свідоцтв та патентів. Результати досліджень узагальнено в монографіях: «Перинатальная профилактика синдрома дыхательных расстройств» (1989), «Функциональная диагностика в акушерстве и гинекологии» (1989), «Мониторные системы в родовспоможении» (1992), «Біофізичний моніторинг плода» (1993), «Вагітність та пологи у неповнолітніх» (1996), «Позаматкова вагітність» (1999), «Лазеротерапія в акушерстві та гінекології» (2000), «Антенатальна кардіотокографія» (2001), «Детская гинекология» (2004), «Аменорея на фоне потери массы тела» (2005), «Нетравматичні перивентрикулярні та внутрішньошляночкові крововиливи у новонароджених» (2010), «Лапароскопічні втручання у гінекологічній практиці» (2013). Широко впроваджені у прикладну медицину «Спосіб комплексної оцінки стану плода» (2006), «Спосіб оцінки ступеня тяжкості загрози недоношування вагітності» (2006), «Спосіб пренатальної оцінки феталізації

плаценти» (2007), «Спосіб прогнозування ускладнень гестаційного процесу» (2009), «Спосіб оцінки стану плода при затримці його розвитку» (2010), «Спосіб діагностики дисплазії сполучної тканини у шийці матки» (2015) та ін. Під його керівництвом підготовано понад 40 дисертаційних робіт.

Багато уваги Л. Б. Маркін приділяє педагогічній роботі, підвищенню кваліфікації лікарів акушерів-гінекологів. Він є співавтором навчальних посібників: «Актуальні питання сучасного акушерства» (2008), «Актуальні питання сучасної гінекології» (2011), «Посібник з моніторингу знань для акушерів-гінекологів» (2012), підручника «Акушерство и гинекология» (2012), національного підручника «Акушерство та гінекологія» (2013), Малої студентської енциклопедії з акушерства та гінекології (2014), підручника «Obstetrics and Gynecology» (2014).

Л. Б. Маркін проводить активну громадську роботу. Він є віце-президентом Асоціації акушерів-гінекологів України, членом Європейської асоціації акушерів-гінекологів, заступником головних редакторів журналів «Репродуктивная эндокринология» та «Львівський клінічний вісник», член редакційних колегій 5 спеціалізованих науково-практичних журналів.

Президія НАМН України широко вітає шановного Леоніда Борисовича з ювілеєм, бажає йому здоров'я, подальших творчих успіхів.

ЧЛЕНУ-КОРЕСПОНДЕНТУ НАМН УКРАЇНИ В. Й. КРЕСЮНУ — 75 РОКІВ

30 листопада 2016 р. виповнилося 75 років від дня народження завідуючого кафедрою загальної та клінічної фармакології Одеського Національного медичного університету, керівника Південного наукового центру НАМН України, заслуженого діяча науки і техніки України, члена-кореспондента НАМН України, доктора медичних наук, професора Валентина Йосиповича Кресюна.

В. Й. Кресюн у 1970 р. з відзнакою закінчив лікувальний факультет Одеського медичного інституту ім. М. І. Пирогова (нині Одеський Національний медичний університет — ОНМедУ). Від цього часу вся його трудова діяльність пов'язана з даним вузом. Після закінчення в 1973 р. аспірантури при кафедрі фармакології займав посади: асистента, доцента (1976), професора (1985). Захистив дисертації за спеціальністю «фармакологія»: кандидатську — у 1973 р., докторську — у 1984 р. Від 1986 р. по тепе-

рішній час завідує кафедрою загальної та клінічної фармакології університету. Поряд з цим В. Й. Кресюн займав адміністративні посади в ОНМедУ: від 1971 р. — начальник підготовчих курсів; від 1974 р. — заступник декана, від 1982 р. — декан лікувального факультету, у 1986 р. призначений проректором з міжнародних зв'язків, у 1992 р. —

проректором з наукової роботи та міжнародних зв'язків, у 2001-2016 рр. — перший проректор. За його безпосередньою участю в Одеському національному медичному університеті створювалися спецради, університетські клініки, відкривалися нові кафедри, спеціальності та факультети. Так, у 2001 році, через півстоліття після закриття в Одесі Фармацевтичного інституту, під його керівництвом був знову створений фармацевтичний факультет в ОНМедУ. Не залишаються без його уваги і насущні проблеми практичної охорони здоров'я Одеси і всього Південного регіону.

В. Й. Кресюн на підставі вивчення молекулярно-біохімічних механізмів розвитку стрес-синдрому сформулював тактику його медикаментозної корекції за допомогою метаболічних препаратів, підсумком чого стала монографія "Tranquillizers and Stress: Adaptive Action Mechanism" ("Harwood Academic Publishers GmbH", 1992). Ним розроблено та впроваджено у виробництво перший атиповий транквілізатор літоніт, запатентований у ряді країн (США, Японія та ін.), створена концепція цілеспрямованого синтезу високоефективних препаратів на основі метаболітів людського організму. В результаті розроблено ряд препаратів (нікомаг, тафтсин та ін.), створений і всебічно вивчається новий унікальний клас біологічно активних речовин з мембранопротекторною активністю на основі координаційних сполук германію та різних біолігандів метаболітного походження.

Одним із важливих напрямів наукової діяльності В. Й. Кресюна є розвиток клінічної фармакології в нашій країні. З огляду на вимоги часу і необхідності розробки критеріїв ефективності і безпеки фармакотерапії, він вперше в Україні у 1986 р. реорганізував кафедру фармакології у кафедру загальної і клінічної фармакології. Це спричинило розвиток ще одного важливого наукового напрямку діяльності В. Й. Кресюна — клінічної імунофармакології. Результатом цієї роботи є ряд монографій "Клинические аспекты иммунофармакологии", яка двічі видавалась (1990, 1993), «Клінічна імунологія» (2000), "Иммунология и иммунопатология пищеварительной системы" (2001), «Клінічна алергологія» (2004). Багаторічний досвід даної роботи сприяв створенню у 2006 р. разом із ведучими імунологами країни підручника МОН України для студентів медичних вузів і лікарів "Клінічна імунологія та алергологія". Поряд з цим В. Й. Кресюн не тільки розробляє принципи раціонального і безпечного лікування імунопатології, а й значну увагу приділяє негативному впливу сучасних лікарських засобів на імунну систему людини. Це привело до розвитку ще одного важливого напрямку — вивченню клінічних аспектів застосування антибактеріальних засобів, що знайшло відобра-

ження у низці робіт («Клиническая фармакология цефалоспоринов» та ін.).

Дослідження в галузі клінічної імунофармакології В. Й. Кресюн тісно поєднує з впровадженням новітніх медичних технологій в клінічну практику, та на їх основі розробці нових підходів до раціональної фармакотерапії з урахуванням фармакогенетичних особливостей людини. У створеному ним у 1995 р. НДІ клінічної біофізики університету, який він очолює, вирішуються питання експрес-діагностики, обґрунтування і моніторингу фармакотерапії низки проблемних захворювань (вірусних гепатитів, туберкульозу та ін.), вивчаються фармакогенетичні аспекти лікування. Результати цих досліджень викладено в монографіях "Молекулярно-генетические и биофизические методы исследований в медицине" (1996), "Молекулярно-генетические механизмы туберкулезной инфекции" (2005), "Фармакогенетические основы взаимодействия организма и лекарств" (2007), "Генетическая медицина" (2008), "Молекулярна епідеміологія" (2010), "Факторы и механизмы саногенеза" (2014), "Здоровое питание. Основы общей нутрициологии" (2016), а також методичних рекомендаціях, журнальних статтях і патентах. Наукові інтереси В. Й. Кресюна в галузі клінічної фармакології торкаються також питань оптимізації ефективності та безпечності фармакотерапії патології серцево-судинної, гепатобіліарної систем та ін. На підставі цих досліджень розроблені та впроваджені у практичну роботу лікарів ряд нових методів лікування. Важливим етапом в науково-практичній діяльності В. Й. Кресюна стала підготовка підручника для студентів медвузів і лікарів "Невідкладні стани", тричі виданого (2003, 2004, 2008).

В. Й. Кресюн є автором понад 900 друкованих наукових праць, серед яких 22 монографії, 54 підручника, керівництва, довідника, словника, атласу, навчального посібника, 50 авторських свідоцтв СРСР, патентів зарубіжних країн та України, понад 130 навчально- і науково-методичних робіт. За понад 30 років завідування кафедрою В. Й. Кресюн створив наукову школу фармакологів і клінічних фармакологів. Ним підготовлено 7 докторів та 29 кандидатів наук, виконується 2 докторські та 6 кандидатських дисертацій.

В. Й. Кресюн веде активну і плідну науково-організаційну роботу. За його безпосередньою участю в 1989 р. відкрита клінічна ординатура за спеціальністю "Клінічна фармакологія". Він сприяв включенню спеціальності «Клінічна фармакологія» у перелік наукових спеціальностей із захисту докторських і кандидатських дисертацій.

В. Й. Кресюн є керівником Південного наукового центру НАМН України, віце-президентом Асоціації фармакологів України, головою її Одеського відділення, членом міжнародної Асоціації з базисної

та клінічної фармакології (*IUPHAR*), головою комісії з біоетики ОНМедУ, членом редколегії ряду фахових журналів. Будучи від 1994 р. керівником Південного регіонального відділення Державного експертного центру МОЗ України, В. Й. Кресюн організував роботу з фармакологічного нагляду за небажаними про-явами фармакотерапії на півдні України. В. Й. Кресюн бере активну участь в атестації науково-педагогічних кадрів в Україні. Він є головою спеціалізованої вченої ради при ОНМедУ, яка відтворена знову за його участю у 1995 р., членом

експертної ради ДАК МОН України, координаційної Ради МОЗ України.

В. Й. Кресюн нагороджений орденами України князя Ярослава Мудрого V ступеня, “За заслуги” I, II, III ступенів, державними медалями, почесними відзнаками “Відмінник охорони здоров’я”, “Відмінник освіти України”, престижними преміями зарубіжних академій та ін.

Президія НАМН України вітає шановного Валентина Йосиповича з ювілеєм, бажає міцного здоров’я, творчої наснаги та успіхів.